

Producten
Projecten
Licht plannen

Contact
myERCO
Downloads

Relighting - Schouwburg Düsseldorf, Düsseldorf, Duitsland

**ERCO lichtoplossingen op maat voor een
iconisch gebouw:
relighting van de schouwburg van Düsseldorf**

- Opdrachtgever: Neue Schauspiel GmbH, Düsseldorf/Duitsland
- Architectuur: ingenhoven architects, Düsseldorf/Duitsland
- Lichtplanning: Tropp Lighting Design GmbH, Weilheim/Duitsland
Prof. Clemens Tropp Dipl.-Ing., Daniel Meyer M.L.L.
- Fotografie: Thomas Mayer / ingenhoven architects/HGEsch
- Project: Renovatie openbare gedeelten Schouwburg Düsseldorf/Duitsland
- Plaats: Düsseldorf
- Land: Duitsland
- Website: www.dhaus.de

Precies op zijn jubileum „Schouwburg 50 jaar” vierde het in 1970 voltooide theater aan de Gustaf-Gründgens-Platz in januari 2020 zijn heropening na een uitgebreide renovatie door het bureau ingenhoven architects. Alle openbare gedeelten van het markante, door Bernhard Pfau ontworpen bouwwerk stralen nu in een nieuw licht - dankzij LED-verlichtingsoplossingen die specifiek aan de monumentale structuren ter plaatse werden aangepast.

Het organisch gewelfde bouwlichaam van de schouwburg in Düsseldorf vormt met het nabijgelegen Dreischeibenhuis één van de meest belangrijke architectuuresembles van de Duitse moderne tijd na de Tweede Wereldoorlog. Het bureau ingenhoven architects, wiens ontwerp voor het nieuwe bedrijfs- en kantorencomplex Kö-Bogen II momenteel wordt gebouwd aan de Gustaf-Gründgens-Platz en het ensemble zal aanvullen, ontving de opdracht voor de renovatie van het theater dan onder monumentenzorg valt. In het kader van de renovatie bleef de structuur van het gebouw dat is verdeeld in een groot theater met circa 760 toeschouwerplaatsen en een klein toneel met circa 300 plaatsen, behouden. Het dak en de façade werden vernieuwd en alle openbare gedeelten werden onder naleving van de strenge voorschriften van monumentenzorg gemoderniseerd.

„Ook het oorspronkelijk verlichtingsconcept van de hand van lichtplanner Hans T. von Malotki bleef voor het grootste deel behouden, maar werd technisch compleet herzien. In enkele gedeelten werd het concept uitgebreid en door de schouwburg aan de nieuwe eisen aangepast, telkens in nauw overleg met monumentenzorg“, legt lichtplanner Prof. Clemens Tropp van Tropp Lighting Design GmbH uit.

© ingenhoven architects / HGEsch

Voor de verlichting van de buitenruimte tussen het kleine toneel en het grote theater waren oorspronkelijk fluorescentielampen bedoeld in markante, conische betonlichamen aan de onderkanten van de plafonds. Deze „betonvulkanen” bleven bij de monumentale renovatie van de schouwburg behouden, maar werden van hedendaagse lichttechniek voorzien: gebaseerd op Kona schijnwerpers voor de buitenruimte werden in het kader van de service „ERCO individual” maatwerklichtoplossingen ontwikkeld (DALI regeling, LED 55W) die met de lichtverdeling spot gericht licht op de bodem plaatsen en daarbij met strijklicht ook het muurwerk van het sculpturale betonlichaam verlichten.

ERCO individual: innovatieve verlichtingsoplossingen in een bestaand monument

Een essentieel aspect voor het architectonische concept van de renovatie was de (re)constructie van de visuele referentie tussen het stadsgebied en de schouwburg. In overleg met monumentenzorg werd de ingang naar het grote theater duidelijk opener en transparanter vormgegeven. De getinte ruiten van de façade werden vervangen door helder glas. Ook de lichtsfeer van de nieuwe entreezone diende een uitnodigend en daarbij feestelijk effect te bewerkstelligen: in de avonduren genereert de nieuwe verlichting een sprankelend en van buitenaf zichtbaar, warm licht.

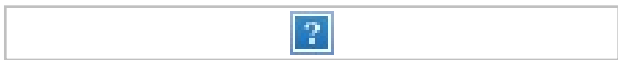

De kunstzinnige polyesterharswanden in de omloop worden nu van onder naar boven verlicht met behulp van op de vloer tussen de binnen- en buitenwand geïnstalleerde Lightgap strijklichtwallwashers.

Zo wordt het 3D-effect van het reliëf benadrukt.

Daarom werd de volledige relighting uitgevoerd met LED-lichtwerktuigen met een warmwitte lichtkleur van 3000K. Bovendien mochten weerspiegelingen op de vensterfaçade het uitzicht van binnen naar buiten op het stadsgebied respectievelijk de tuin achter het gebouw niet verstoren. Daarvoor werden binnen, langs de glasfaçade van de foyer cilindervormige LED-plafondopbouwarmaturen (DALI regeling, LED 24W) geïnstalleerd die met „ERCO individual” met een zwarte antiverblindingsconus en bijzonder smalle straalhoek werden aangepast.

De nieuwe garderobes ontwierp ingenhoven architects geheel in het zwart, met zwarte wanden, plafonds en inbouwcomponenten. De in het kader van de service „ERCO individual” ontwikkelde plafondbouwarmaturen (DALI regeling, LED 10W) leveren in deze „Black Boxes” een optimale verlichting: met de brede lichtverdeling en een zwarte antiverblindingsconus lichten deze de kledingstukken in de garderobes goed uit en creëren een zacht, verblindingsvrij licht op de gezichten van bezoekers en medewerkers.

Parscan spots (DALI regeling, LED 24W), geïnstalleerd aan een gebogen spanningsrail, verlichten het kostbare gouden mozaïek boven de entree van de foyer. In het kader van „ERCO individual” werd de behuizing met een speciale kleur aangepast.

In de omloop die de nieuwe entreezone verbindt met de grote, representatieve foyer, werd het bestaande verlichtingsconcept met LED-inbouwarmaturen (DALI regeling, LED 24W) geoptimaliseerd: „De positie van de downlights hebben wij zoveel mogelijk gelaten, zoals deze was voorzien in het oorspronkelijke concept van 1970”, aldus lichtplanner Clemens Tropp.

„Door middel van de met het team van „ERCO individual” ontwikkelde nieuwe armaturen met de lichtverdeling spot hebben wij bewust eilanden van licht geschapen, die highlights op de vloer plaatsen en de stoffelijkheid van het tegelmozaïek nadrukkelijker uitwerken.”

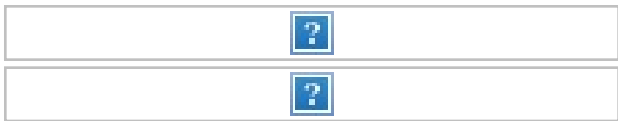
Nieuwe wallwashers met de verstelbare lichtuittreding ensceneren de grondig gerestaureerde wanden van zichtbeton van de omloop. De volledige verlichting van de foyer die is gerealiseerd met energiezuinige, duurzame en onderhoudsvrije LED-lichtwerktuigen, kan flexibel worden geregeld via DALI. „Verschillende lichtscènes voor de uiteenlopende toepassingen van de foyer, zoals ontvangst, pauze of een lezing, werden voorgeprogrammeerd en kunnen naar behoefte worden opgeroepen”, legt lichtplanner Clemens Tropp uit.

Als architectonische highlight geënceneerd: de centrale zuil van de grote foyer

Bernhard Pfau organiseerde de grote foyer rondom een massieve, naar beneden conisch toelopende zuil die de in totaal 23 tot 15 meter lange, radiaal verlopende moerbalken van staalbeton draagt. Dit essentiële architectonische element werd in het kader van de renovatie zeer spectaculair verlicht. Tesis

vloer-inbouwarmaturen werden zo gemodificeerd dat deze op de bestaande posities rondom de zuil konden worden toegepast. Deze verlichten de sculpturale zuil alsmede de ribbenstructuur van het onderaanzicht van het plafond met een exact gedefinieerd verloop van onder naar boven en van het midden naar de buitenzijde.

Tussen de moerbalken van het betonribbenplafond werden - ook in het kader van de service „ERCO individual” gemodificeerde - Gimbal opbouwspots paarsgewijs geïnstalleerd (DALI regeling, LED 2x38W), waarvan het cardanische zwenkmechanisme het mogelijk maakt om de lichtbundel nauwkeurig uit te lijnen.

„Deze uitgekende en in nauwe samenwerking tussen ons, de architecten en de lichtspecialisten van ERCO ontwikkelde maatwerkverlichting creëert een fantastisch lichteffect”, vertelt Clemens Tropp enthousiast.

„De betonnen moerbalken van het plafond lijken daadwerkelijk organisch uit de centrale zuil te groeien, wat de ruimte nu de grote geste verleent, die Bernhard Pfau daarvoor had bedacht. Tegelijkertijd valt door dit type verlichting de zwaarte van de massieve constructie weg.”

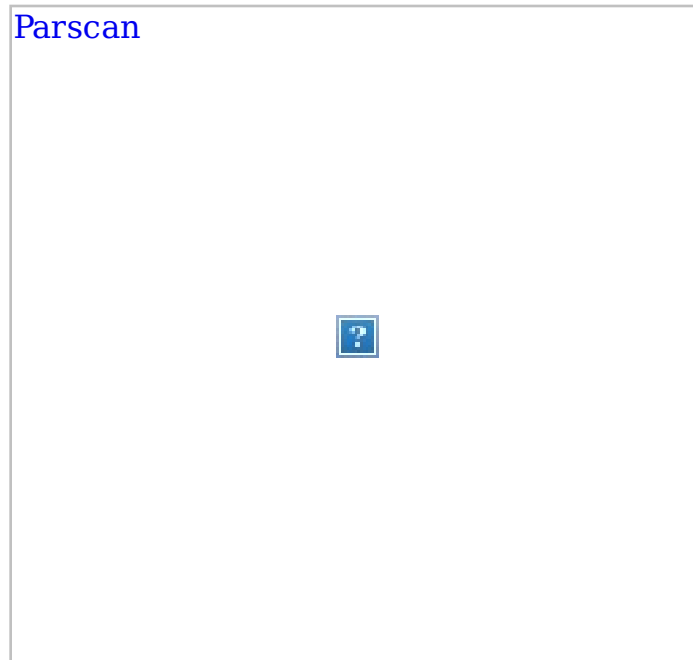

In het nieuw ontworpen restaurant van de schouwburg werden Optec spots voor spanningsrails langs de vensterfaçade geïnstalleerd. Starpoint pendelarmaturen met spherolit-lens flood verlichten de tafel en de bar.

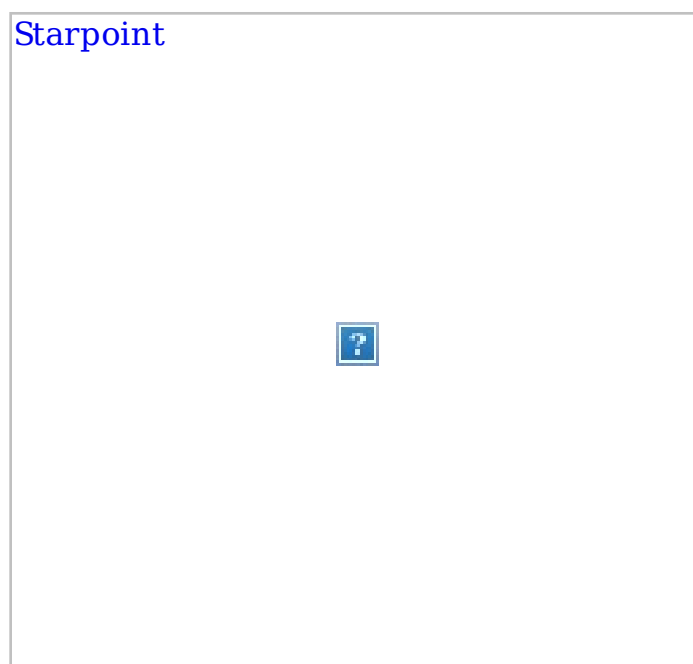
Over de auteur: Kristina Raderschad heeft sinds 2005 een redactie bureau in Keulen. Opgeleid als Dipl.-Ing. interieurarchitectuur, worden haar verslagen, reportages en interviews over de thema's Architectuur en Design wereldwijd gepubliceerd - in tijdschriften als AD Architectural Digest, ATRIUM, ELLE DECORATION, HÄUSER, AIT of WALLPAPER*.

Gebruikte armaturen

•

Parscan
Armaturen voor spanningsrails

•

Starpoint
Pendelarmaturen

-

Optec

[Armaturen voor spanningsrails](#)

-

Gimbal met ophangbeugel

[Inbouwspots, inbouwbreedstralers en inbouwwallwashers](#)

-

Lightgap

Plafondinbouwarmaturen

Tesis rond

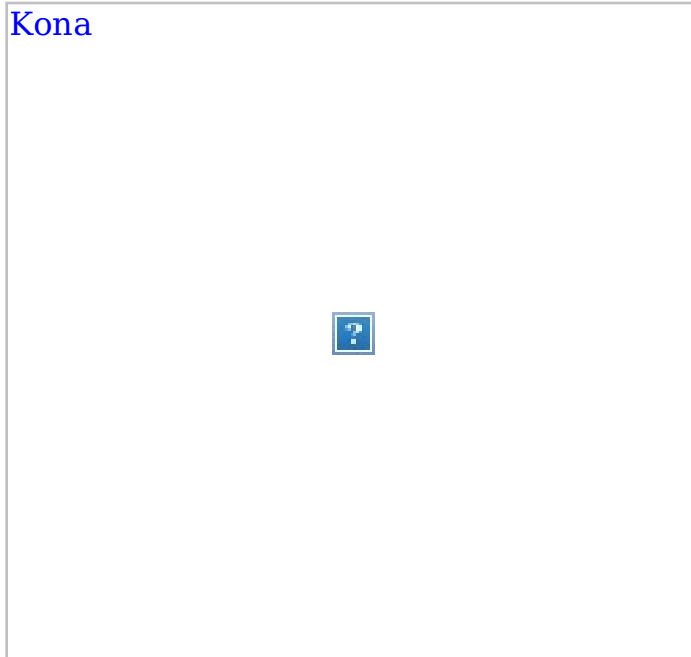

•

Tesis rond

Vloerinbouwarmaturen

Kona

•

Kona

Schijnwerpers, breedstralers en wallwashers

Producten

- [Binnenverlichting](#)
- [Buiten](#)
- [Alle producten](#)
- [Nieuwe producten](#)
- [Product Finder](#)
- [Light Finder](#)

Carrière

- [Carrière bij ERCO](#)
- [Vacatures](#)
- [Scholieren & studenten](#)
- [Instappers](#)

- [Professionals](#)
- [Professionals in de verkooporganisaties](#)
- [De mensen bij ERCO](#)

Projecten

- [Work - Licht voor kantoor- en bestuursgebouwen](#)
- [Culture - Licht voor musea en galerieën](#)
- [Community - Licht voor openbare gebouwen](#)
- [Contemplation - Licht voor sacrale bouwwerken](#)
- [Living - Licht voor woonruimten](#)
- [Shop - Licht voor winkelwerelden](#)
- [Hospitality - Licht voor hotels en restaurants](#)
- [Alle projecten](#)

myERCO

- [Aantekenlijst](#)
- [Aanmelden](#)
- [Registreren](#)

Licht plannen

- [Work - Licht voor kantoor- en bestuursgebouwen](#)
- [Culture - Licht voor musea en galerieën](#)
- [Community - Licht voor openbare gebouwen](#)
- [Public & outdoor - Licht voor façaden, wegen en meer](#)
- [Contemplation - Licht voor sacrale bouwwerken](#)
- [Living - Licht voor woonruimten](#)
- [Shop - Licht voor winkelwerelden](#)
- [Hospitality - Licht voor hotels en restaurants](#)
- [Lichtadviseur](#)

Bestand integreren

- [De onderneming](#)
- [Overzicht actuele awards](#)

Contact

- [Advies](#)
- [Seminars en evenementen](#)
- [Pers](#)

Downloads

- [Planningsgegevens en printmedia](#)

Inspiratie

- [Overzicht](#)
- [Licht voor treinstations](#)
- [Musea: Licht in de buitenruimte](#)
- [Licht voor moderne kantoren](#)
- [48V-technologie](#)
- [Innovations Vlog](#)
- [Casambi Bluetooth](#)
- [ERCO individual](#)
- [ERCO Lichtbericht Tijdschrift: gratis abonneren](#)
- [Hofleverancier van het Britse koningshuis](#)

- [Spot-on](#)
- [ERCO catalogus aanvragen](#)
- [ERCO boek 'Light Perspectives'](#)

[0 Artikel myERCO verzameland Offerte aanvragen](#)